

2017 FACEBOOK TOP 3'S "HET BLIJFT LASTIG KIEZEN"

Een p3 en twee kaakjes, "het blijft lastig kiezen." Zo initieerde WPZ-lid Willy van Wingerden eind vorig jaar in de WPZ Facebookgroep een mooie Top 3 van vondsten, gedaan in 2017. "Ben reuze benieuwd naar de andere top 3's van de WPZ-leden." Een geweldig ledeninitiatief dat

leidde tot een mega-overzicht van de mooiste en meest bijzondere fossiele strandvondsten van WPZ-leden. Maar liefst 24 verzamelaars doken de collecties in om hun top 3 te maken, fotograferen en delen. Van kleine zoogdieren tot grote roofdieren. Van microscopisch klein tot te groot voor de vitrinekast. Van Maas tot Maasvlakte. Sommige vondsten leidden zelfs tot nieuwe determinaties en inzichten. Er ontstonden discussies over conserveringsmethoden en nieuwe wensen en uitdagingen voor anderen. Het toont maar weer dat er nog genoeg te vinden en onderzoeken is in de Nederlandse (zoogdier)paleontologie en dat de WPZ de juiste werkgroep daarvoor is. Zoals beloofd, hebben wij er een feestelijke en overzichtelijke publicatie van gemaakt.

SAMENSTELLING
NIKE LISCAIJET,
IVO VERHEIJEN

Willy van Wingerden

Kaakfragment + snijtand haas
Zandmotor

Dick Duineveld

Kies beer
Zandmotor

Willy van Wingerden

p3 hyena
Zandmotor

Willy van Wingerden

Onderkaak + hoektand ringelrob
Zandmotor

15-11-2017

"Genieten van prachtig, zonnig en pittig fris weer. Met warme kleren, want aan kou heb ik een hekel. De Zandmotor had geen vondsten opgeleverd tot de geul naar Kijkduin. Had ik het lef deze zonder laarzen over te steken? Wat bezielt een mens om zo af te zien?

Met mijn sokken mijn natte voeten afgedroogd en snel de wandelschoenen weer aan, slenterde ik verder over een egaal stuk zand. Totaal onverwacht lag daar aan mijn voeten een prachtig kaakje met een hoektand erin. Mijn ogen rolden bijna uit mijn hoofd. Hier had ik dus echt niet op gerekend! Mijn dag kon niet meer stuk. Wat een geluk. Het overkwam mij gewoon.

Thuis legde ik mijn otterkaakje ernaast, maar die was veel kleiner. In de Zandmotor-groep opperde Ivan van Marrewijk zeehond. In de WPZ-facebookgroep dachten Dick Mol en Charlie Schouwenburg hetzelfde. Tot Heleen Zwennes haar door Klaas Post gedetermineerde zeehondenkaak ernaast legde. Die van mij was veel ronder. Gelukkig kon Klaas het kaakje bij de WPZ-bijeenkomst in Boxtel determineren als ringelrob. Mieters! Een bijzondere en zeldzame vondst. Een prachtaanwinst voor mijn collectie."

Nicalai Jansen

Derde phalange vogel
Maasvlakte 2

Melle Kuit

Staartwervel beloega
Zandmotor

Mirjam Kruizinga

Metatarsus 2 bruine beer
Maasvlakte 2

Bart Korf

Kies mammoet
Maasvlakte 2

"Deze vondst laat zien dat ijzeroer sedimentair gesteente is. Als je de brokken openslaat zie je soms takjes, maar dit was mijn eerste met bot."

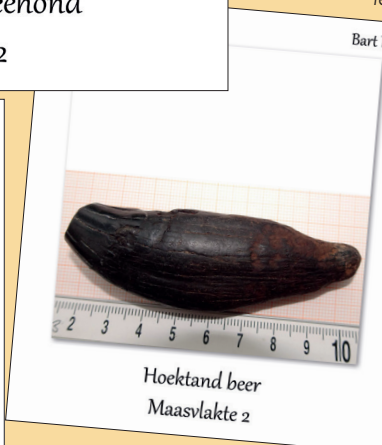
Mirjam Kruizinga

18-1-2017
"Ik weet nog dat het koud was en windstil. Ik heb deze vondst gefilmd en had niet gelijk door dat het om een groot fragment van een nijlpaardkies ging. Ik ontving een determinatie van Dick Mol op Facebook. Ik moet zeggen dat ik later verbaasd was dat je resten van deze diersoort hier kunt vinden."

8-11-2017
"Hij lag zo voor het grijpen bij de vloedlijn. Het was redelijk rustig herfstweer en er waren maar weinig andere zoekers. In de WPZ Facebookgroep kwam Dick Mol met het voorstel te vergelijken met zeehond. Ik ben op het internet gaan zoeken en tijdens de eerstvolgende WPZ-bijeenkomst heeft Dick de wervel definitief gedetermineerd. Het is voor mij een topvondst, omdat ik nog niet eerder iets van een zeehond had gevonden en al helemaal geen bijna complete wervel."

20-2-2017

"Zakken met gruis meegenomen naar huis. Al speurend bij het keukenraam thuis met een grote loop ontdekt in het gedroogde gruis. Het was een mysterie. Een kiesje, van een marmot?"

Sander Schouten, met zijn kennis van o.a. kleine zoogdieren, herkende de bovenkaakskies van een eekhoorn en stuurde de foto's vanwege zeldzaamheid naar Francien Dieleman. Uiteindelijk heeft Hans de Bruijn, eekhoorndeskundige, op basis van geheugen de kies als linker M1 of M2 van *Spermophilus citellus* gedetermineerd, een grondeekhoorn van de pleistocene steppe."

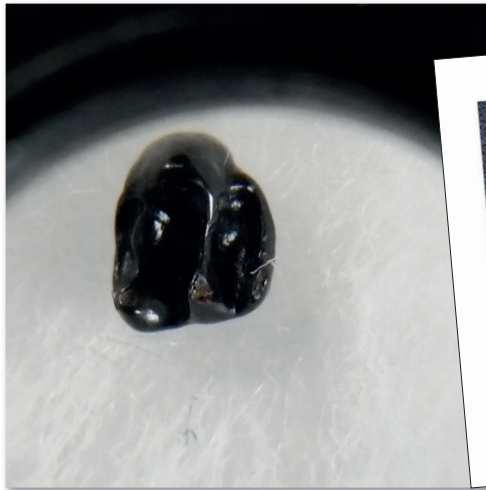
zie
p. 36

Hans Wijnstekers

Slagtand mammoet
Maas, bij Dreumel

Fred Lamme

Kies grondeekhoorn
Maasvlakte 2

Hans & Karin Verhulsdonck

Kies mammoet
Maasvlakte 2

Heleen Zwennes

Tarsometatarsus sneeuwuil
Zandmotor

Dick Duineveld

Kies eekhoorn
Zandmotor

12-11-2017

"Ik wist niet wat het was, dacht aan een falange van een zoogdier, en omdat ik niks zag door de storm en regen stopte ik het maar in mijn zak. Het enige dat ik op een gegeven moment kon ontwaren was Jan Willem die met een groot slagtaandfragment stond te zwaaien.

Opwarmend in de kroeg in Kijkduin herkende ik een tarsometatarsus en na consultatie van Dick Duineveld, die eenzelfde bot van een oehoe heeft, begreep ik dat het om een uil ging. Bram Langeveld bevestigde dat dit de eerste sneeuwuilvondst uit de Noordzee is."

Maarten Schoemaker

Kaak + kies lemming
Zandmotor

Ivan van Marrewijk

Onderkaak otter
Zandmotor

Anne Marie Graper van Wijnen

Kaakfragment + kies wolharige neushoorn
Maasvlakte 2

Dick Duineveld

Bovenkaak mens
Zandmotor

9-2017

"Het menselijk stuk bovenkaak dat ik in september vond is door het RMO Leiden middels 14C-datering gedateerd op 7781 jaar met een speling van 35 jaar."

Niels van Steijn

Humerus babymammoet met vraatsporen hyena
Hoek van Holland

Nicalai Jansen

Teenkootje leeuw
Maasvlakte 2

3-8-2017

"Op een heerlijke zonnige ochtend liep ik op een zandbank vol stenen. Ik raapte het ene na het andere botje op. Blijkbaar ook deze, want thuis zag ik pas dat het een kootje was. En hoe groot was de verrassing toen Google mij leerde waarom dit kootje gebogen was. Een roofdier!"

Charlie Schouwenburg bevestigde op Fossiel.net dat het van een leeuw was. Ik zoek pas zo'n 1,5 jaar en dit is mijn eerste roofdiervondst. Een topvondst die ik nog regelmatig bewonder."

Frank de Boer

M3 neushoorn
Maasvlakte 2

Hans & Karin Verhulsdonck

Kies leeuw
Zandmotor

Maarten Schoemaker

M1 Bosmuis (Apodemus sylvaticus)

Kies bosmuis
Zandmotor

Anne Marie Graper van Wijnen

Kies neushoorn
Maasvlakte 2

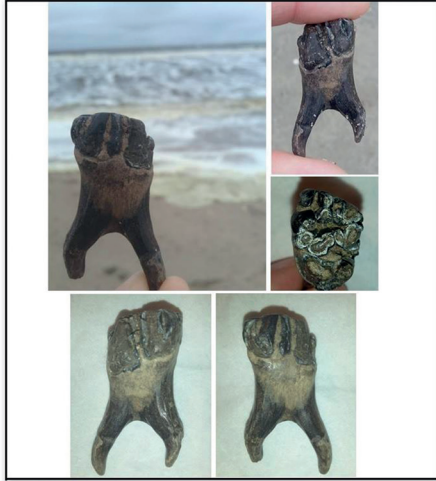
zie
Cranium 34-2
p. 36

Ivan van Marrewijk

Onderkaak neushoorn
Zandmotor

Mirjam Kruizinga

dp2 wolharige mammoet
Maasvlakte 2

19-5-2017
"Ik was vroeg opgestaan en om 6:00u op het strand. Het was een regenachtige dag met windkracht 5 en er was weinig te vinden. Ineens zag ik dit mooie kiesje liggen. Ik was heel enthousiast en verrast. Met het opkomend tij zou het een halfuurtje later verdwenen zijn. Wat een geluk! Dick Mol en Hansjorg Ahrens (Oervondstchecker) bevestigden elkaars determinatie.

Dit is voor mij een topvondst, omdat ik de mammoet erg fascinerend vind en altijd al een mammoetskies wilde vinden. Zo'n kiesje is een stuk zeldzamer dan de grote exemplaren, wat het voor mij nog specialer maakt!"

Jerry Streutker

Tand tandwalvis
Zandmotor

Bart Korf

Achterhoofdsbeen rendier
Maasvlakte 2

Jerry Streutker

Astragalus walrus
Zandmotor

Niels van Steijn

Bewerkt gewei
Hoek van Holland

Patrick Ouweland

m2 beer
Zandmotor

Michel Boss

Kies mammoet
Maasvlakte 2

12-10-2017

Aangezien ik in de buurt was, en lekker zonnig weer, besloot ik na mijn examen voor werk de Zandmotor te bezoeken. Het was al een hele tijd eb en het strand al afgestroopt. Desalniettemin vond ik langs de hoge vloedlijn een gek ding. Een houtknoest? Ik had het bijna weggegooid, maar na afspoelen in zee bleek het toch bot te zijn. Maar waarvan? Qua morfologie leek het op een astragalus. Ik heb die van de meeste beesten wel in handen gehad en aangezien het een vrij groot exemplaar was, kon ik de meeste wegstrepen. Ik vermoedde dat het een walrus betrof. Dit werd bevestigd door Sander Schouten en Klaas Post tijdens de WTKG-vissendag. Een topvondst omdat het mijn eerste walrusvondst is en (bejaarde laat-pleistocene) walrus geen alledaagse vondst (op de Zandmotor) is.

Anne Marie Graper van Wijnen

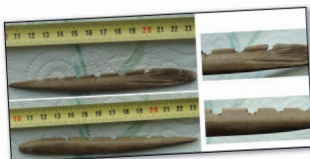
Wervel mammoet
Maasvlakte 2

Michel Boss

Benen spits
Maasvlakte 2

Mirjam Kruizinga

Benen spits
Maasvlakte 2

Hans & Karin Verhulsdonck

Benen harpoen
Maasvlakte 2

Hans Wijnstekers

zie
p. 36

Dijbeen jonge en oude mammoet
Maas, bij Dreumel

"De bosolifantenkies vinden was een humoristisch moment. Ik was andere zoekers tegengekomen en had nauwelijks iets gevonden. Wel was het heerlijk weer en liep ik de zon tegemoet, terug naar mijn auto. In een geultje, tussen de vele voetstappen, zag ik toen deze kies liggen, ondersteboven. Toen ik hem opraapte wist ik nog niet dat het om een bosolifant ging. Dat werd later gedetermineerd door Dick Mol. Enorm blij!"

Marc Simmelink

Kies bosolifant
Maasvlakte 2

Niels van Steijn

Kaak eland
Zandmotor

Jerry Streutker

Benen priem
Zandmotor

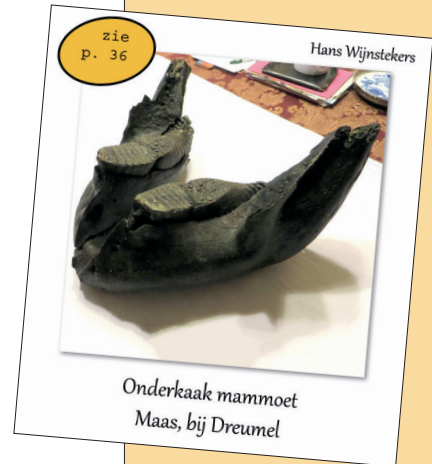
Ivan van Marrewijk

Benen priem
Hoek van Holland

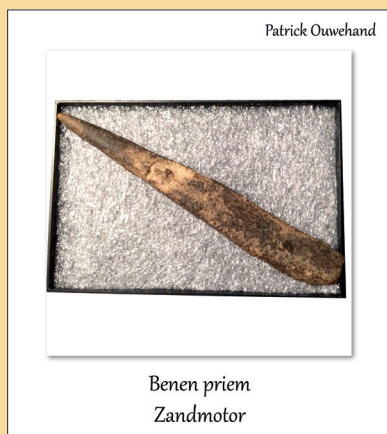
2-2017

"Het was een mooie, zonnige dag. Ik was laat op de Zandmotor, waar ik niet zo vaak kom, en kwam meerdere zoekers tegen, maar deze vondst hadden zij over het hoofd gezien. Niet zo gek, want het zag eruit als een blok ijzeroer. Die liggen hier veel en elke zoeker kent ze wel. Ik was blij verrast dat het een kaak met kiezen bleek te zijn. Zwaar versteend. Determinaties werden gedaan op Facebook en Fossil.net, gevolgd door een eigen literatuurstudie en consult door Dick Mol. De plooiing van de kiezen past het best bij eland. Hoewel een kaak van een hertachtige in mijn ogen geen heel bijzondere vondst is, is het aangekoekt sediment dat voor mij wel. Het oogt daardoor heel oud en heeft wat van een 'klassiek' fossiel, uit een groeve of rotskust bijvoorbeeld. Toch is het niet heel oud, waarschijnlijk Vroeg-Holocene. Er was hier toen een moerassig landschap en dat past goed bij de eland. Mogelijk heeft het fossiel in een ijzeroerafzetting gelegen en is daardoor snel versteend."

13-5-2017

"Het was een redelijk rustige lentedag, enkele dagen na de geboorte van mijn dochtertje, en deze ellepijp lag wat hoger op het strand. In eerste instantie was er nog geen euforie, eerder een beetje mysterie, ik hoopte op een bot van een roofdier of zeezoogdier. De determinatie volgde snel. Omdat ik aan zeezoogdier dacht besloot ik Klaas Post te mailen en hij wist mij direct te zeggen dat ik een ellepijp van een (nog geen volwassen) beloega had gevonden. Lichte euforie!"

5-2017

"De slagtand vonden we op een stralende zondag in mei, ter hoogte van Monster in een van de poeltjes die bij eb ontstaan. Zoals meestal begint het determineren voor ons op het terras van een strandtent of kroeg. Geen idee in welke richting te zoeken, maar na vijf minuten op de betreffende fora was de determinatie gesteld."

Fred Lamme

Onderkaak hyena
Maasvlakte 2

Jan Meulmeester

Staartwervel Iguanodon
Engelse oostkust N. 52° 04.54 E 992° 11.95

Jan Meulmeester

Staartwervel Iguanodon
Engelse oostkust N. 51° 58.88 E 002° 11.91

"Grappig. Wendy wilde de vondst weggeven aan een beginnende zoeker met wie zij stond te praten, maar bedacht zich gelukkig op het laatste moment, toen zij de welving zag."

Fred Lamme

Maarten Schoemaker

Paleolithisch artefact
Zandmotor

Roel van Reijmersdal

Eerste phalangen neushoorn en mammoet
Maasvlakte zandmotor

Melle Kuit

Bekken mammoet met vraatsporen hyena
Zandmotor

Jan Meulmeester

Nautilus
Engelse oostkust N. 51°59 E 02.09

22-1-2017

"De zon scheen, maar het was wel koud. Ik was met mijn ouders, die eigenlijk nooit meegaan. Zo'n 40 meter voor de strandopgang raapte ik het op. Al snel zag ik de groeven lopen. Ter plekke heb ik toen het stuk afgespoeld met een flesje water. Ik was ervan overtuigd dat het om vraatsporen van een hyena ging. Voor mij erg bijzonder. Nog nooit vond ik een spoor of bot van een hyena.

De determinatie ging niet snel. In de Whatsapp met andere zoekers en bij een determinatiedag in Futureland werd getwijfeld, maar Remie Bakker was ervan overtuigd dat de groeven waren gemaakt door een hyena. Vergelijking met zijn stukken bevestigden dit.

Dat het een mammoetbot is was duidelijk. Bram Langeveld suggereerde een bekken en na vergelijken in het NMR-depot kon ook dat bevestigd worden.

Voor mij is het een topvondst, omdat het enorm tot de verbeelding spreekt. Oude rivieren in het grasland, waar hyena's wroeten in een mammoetlijk. Dikke mammoetharen plakken aan de neus van de hyena. Ik vind het fantastisch dat dit stuk bot als een soort tijdmachine functioneert. Het moment dat de hyena zijn kaken sloot is nu voor altijd te zien. Een moment uit een wereld die niet meer bestaat."